

Az ismeretlen város

Irja Kristóf Károly

„Deutsche Gesandtschaft“

Séták a Várban II.

Budán ne járjatok, ne járjatok
éjjel,
Mert találkoztok a megölnök
lelkével...
(Petőfi)

Orgonabúgást, kórust hallok a Tárnok-utcában. Nem csodálkozom, hiszen tudok róla, hogy a Mátyás-templom ablakai részben kitöredezték és a Szentháromság térről messze elviszi a hangot a szél. Az ősi templom litániáján sok hívőt látok. A plébánost keresem a sekrestyében. Gyönyörű miseruháját akkor teszik el a széles fiókba. Indiai selyem. Dunkel Norbert leánya küldte Angliából. Ráhelyezik egy hófehér, ezüsttel átszőtt másik pompázatos miseruhára.

— Erzsébet királyné menyasszonyi dísz-köntöséből készült, — magyarázza a plébános. — Sikerült átmenteni.

Templomrablók!

Káprázatos, színes üvegablakokon szűrődik be a tompa fény a — baloldali fronton. Még idejében elhelyezték a figurális üvegfestményeket a pincében. A többi színes ablakot elvitte a háború... Télen dermesztő hideg lehet itt. A jobbhajó első boltozata alatt az eget látnám, de bedeszkázták. III. Béla király sírja fölött javították a tetőzetet s ráéjtegették a téglákat a szarkofágra.

— A tető bronzlapját javítás közben nemrég ellopták — panasolja a plébános. Amikor a vállalkozó rájött, már meg volt a nagy kár... Kátrány-papírt tettünk a bronzlemezek helyére... De így is romlik, pusztul, tönkremegy Nagyboldogasszony temploma... Félmillió forint kellene ahhoz, hogy legalább megmaradjon így, ahogy van... A nagy javításokra gondolni — álmom...

Uri-romok

Uri-utca.

Végigjárom egy szakaszt a romok birodalmában, de előbb beülök a *Russwurm*-cukrászdába. Megvan. Még egy fagyaltos kanala sem hiányzik. A házat (ebből indult el a magyar cukrászsütő mesterség, 1395-ben) sok találat érte. Papírfelirat jelzi rajta, hogy 1500-ban fehérsütő, 1600-ban török pogácsasütő dolgozott benne.

Az öreg *Russwurm* már rég meghalt, évtizedek óta más vezeti az üzletet. Fiatalság ül az asztaloknál. Némelyik lány hat krémeszt is elfogyaszt. A belső szobában szerelemspárok.

Úgy érzem magam a házak

között, mintha vidéken lennék. A romházakban nénikék üldögélnek s bámulnak a levegőbe.

Rendbehozott palota. Hűvös Rezsőé: Az 54-es számú romházon felirat: A miniszterelnökség budai kirendeltsége. Tábla: a török időkben Olasz-utcának nevezték az Uri-utcat. Még egy tábla: A volt belügyminisztérium 1448-ban a klarisszák kolostora volt.

Aztán megállok ama bizonyos épület előtt, amely mai sétám végeélja!

„*Deutsche Gesandtschaft*“. Ez volt a német követség. A gyilkosok és országvesztők zarándokhelye, mert ide szaladtak minden pillanatban...

„Vigyázat, romépület“

Igazán felesleges kiírni, hogy romépület, a vak is látja. Életveszélyes a bemenet. A kapualjban nemrég még főzhetett valaki, mert meleg a kormos téglá. Ijesztően kísérteties a néma ház. Jagow... Erdmassdorff... Weesenmayer otthona... Hitler pesti tanyája. A jobboldali első szobában összegyűjtött lőszer. A lépcsőház leszakadt, szemétdomb az egész.

Edeskés, émelítő szag.

Hullabüz...

„Zu den Diensträumen“ — olvasom a falon.

Igen, azokba a hivatali szobákba vezetett ez a rombadólt folyosó, amelyekben Magyarország sírját ásták meg a náciak.

Zsebkendőmet orrom elé tartom és kirohanok. Keskeny-vágányú kis vasút szalad az utcán törmelékekkel, kövel... Elhordják a szemetet és a romokat. Énfenek!

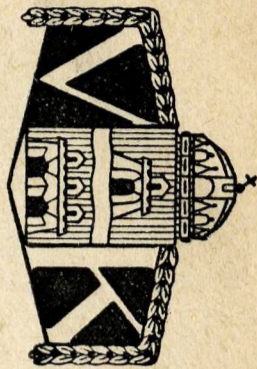
A „*Deutsche Gesandtschaft*“ romfalai megremegnek a kis vasút zajára.

„Romi“ urak

Új, elegáns helyiség a Werbőczy-utcában. A bejáratnál nem igazolt (stróman volt 44-ig) úrral találkozom. Londoni eleganciával öltözik. A társaságában levő hölgyön a legfrissebb ruhamodel.

Kertben ülök. Raccsoló uracsok és hölgyek között. Angolul, franciául és németül beszélgetnek, pedig magyarok. Ismerem őket. Az arisztokraták palotáiból valók a bútorok — legalább is így érzi az ember.

A személyzet olyan finom, hogy félek, mikor követek el valami etikett-ellenes cselekedetet. Kocogtatok egy új 5 forintossal a herendi csészén: — Ó... kéhem... fizetek...

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek			
Szerző:	Kristóf Károly		
Cím:	Séták a Várban		
Forrás:	Világ		
(Hely)	1947 aug 17	(Köt. v. füz.)	(Oldal)
Tár.	308		
Hely	1945/1947		
Idő	1945/1947		
Személy			
Helyszám			

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891